తీరాలు - రూపాంతరాలు

- అనపర్తి సీతారాము

సం.1960.

ఇల్లంతా కడిగి ఇంటిని, ముంగిటిని ముగ్గులతో ముస్తాబుచేసి ద్వారాలకు మామిడి తోరణాలు కట్టి, గుమ్మాలకు పసుపు కుంకుమ పూసి అందంగా ఇంటిని అలంకరిస్తుంటే అదెంతో చూడముచ్చటగా అనిపించింది వాసంతికి. అంతలోనే ఇప్పుడీ ముస్తాబంతా ఎందుకో అని కూడా అనిపించింది. కారణం తల్లిని అడుగుదామనుకుంది కానీ సంగీతం క్లాసుకి టైమైపోవడంతో క్లాసు నుండి వచ్చిన తరువాత అడిగి తెలుసుకోవచ్చులే అనుకుని హడావుడిగా బయలుదేరుతూనే లోపలి గదిలోకి వినిపించేలా చెప్పింది.

"అమ్మా! నేవెళ్లొస్తాను."

గుమ్మం దాటి బయటకు వెళ్లకముందే కూతురు వెనుకే వచ్చి చెప్పారు అన్నమ్మగారు.

"వాసంతీ! రేపు సంగీతం క్లాసుకి రానని మీ టీచరుగారికి తెలియజెయ్యి."

"ఏమ్మా ఏమైనా పండుగా?"

"అవును. పండుగే."

"అలాగే. కానీ ఈ వారం కొన్ని ముఖ్యమైన పాఠాలు చెబుతానన్నారు. కాబట్టి ఎవర్నీ మానవద్దని ముందుగానే అందరికీ చెప్పారు. ఇప్పుడీ విషయం టీచర్‌తో ఎలా చెప్పడం?" అని తల్లివైపు ప్రశ్నార్థకంగా చూసింది వాసంతి.

"పిచ్చిపిల్లా. ఆడపిల్లకి ముఖ్యమైన పాఠాలు, పరీక్షలు పెళ్లిచూపులకంటే ఇంకేముంటాయే!"

"పెళ్లిచూపులా ఎవరికమ్మా?" ఆమె విశాలమైన కనులలో ఆశ్చర్యం తళుక్కున తొంగి చూసింది.

"అయ్యో ఈకాలం పిల్లవి కాదు తల్లీ నువ్వు. అన్నీ వివరించి చెప్పాలి. రేపు నిన్ను చూసుకోవడానికి పెళ్లివాళ్లొస్తున్నారు" అన్నారు అన్నమ్మగారు.

"నాకు పెళ్లిచూపులా?"

"ఎందుకే ఆ ఆశ్చర్యం? నీకుకాక మరెవరికి?"

"అమ్మా నాకప్పుడే పెళ్లేమిటమ్మా?" అంది వాసంతి.

"ఏ వయసులో జరగవలసిన ముచ్చట, ముచ్చటం ఆ వయసులో జరిగితేనే అందం, అణుకువ. మాట్లాడకుండా వెళ్లిరా" చిరుకోపం ప్రదర్శించారు అన్నమ్మగారు.

వాసంతి ఆలోచనలో పడింది. ఆలోచిస్తూనే తల్లికెలా చెప్పాలో తెలియక నాన్చుతోంది. అన్నమ్మగారికి ఆ విషయం గ్రహింపుకొచ్చినా మనసులో ఒక నిర్ణయానికి వస్తూనే లోపలికి వెళ్లబోతే వాసంతి ఆపింది.

"అది కాదమ్మా. నాకు సంగీతం టీచరుగా ఉద్యోగం చేయాలని వుంది. మరొక సంవత్సరం నేర్చుకుంటే చాలు ఉద్యోగానికి అప్లికేషన్ పెట్టుకోవచ్చు. ఈ ఒక్క విషయంలో నా మాట కాదనకమ్మా" అని ప్రాధేయపూర్వకంగా అడిగింది వాసంతి.

"వాసంతీ! ఆడపిల్ల ఉద్యోగం చేయడం మన ఇంటావంటా లేదు. ఇంకా నయం ఈ మాట మీ నాన్నగారితో అన్నావుకాదు. రెండు కాళ్ళూ విరగ్గొట్టి నీ మెడలో ఇప్పుడే ఆ మూడుముళ్ళూ వేయించేస్తారు. అయినా ఇంతవరకూ నేర్చుకున్న సంగీతం పాఠాలు చాలుగానీ చక్కగా పెళ్లి చేసుకుని భర్తాపిల్లలతో నూరేళ్ళు కళకళలాడుతూ ఉండు. కన్నవారికి అంతకుమించిన ఆనందం మరేమీ ఉండదు" అని మరో మాటకు చోటివ్వకుండా వడివడిగా వంటగదిలోకి వెళ్లిపోయారావిడ.

దాంతో వాసంతికి ఏం చేయాలో తోచక నిలబడిన చోటే విగ్రహమైపోయింది కొద్దిసేపు. [illegible] రుగా ఉద్యోగం చేయాలని తనెన్[illegible] తన కలలన్నీ వికసించకుండానే వాడిపో[illegible] తనెంత నచ్చచెప్పినా తల్లీదండ్రీ [illegible] తండ్రి ఎదురుగా నిలబడి మాట్లాడేపాటి [illegible] కూడా తనకిలేదు. ఈ జన్మకు ఇక త[illegible] అని ఆలోచించి మరేం చేయలేక రాజీ [illegible] చిన్నగా నిట్టూర్చింది వాసంతి.

• • •

సం.1979.

"సునందా! రేపు కాలేజీకి లీవ్ పెట్టమ్మా. [illegible] మాట రేపు ఉదయం నీ స్నేహితురాళ్ళం[illegible] ఇంటికి ఆహ్వానించు."

"ఎందుకమ్మా?"

"ఎందుకేమిటే నిన్ను చూసుకోవడానికి పెళ్లి[illegible] వాళ్ళొస్తుంటేను!"

"అదేంటమ్మా. అన్నయ్య పెళ్లి కాకుండా[illegible] పెళ్ళేమిటి?"

"అన్నయ్య చదువింకా పూర్తి కాలేదుకదా!"

"మరి నేను కూడా ఇంకా చదువుతున్నా[illegible]"

"నిజమే. కానీ ఈ సంవత్సరం నీ చదువు [illegible] తుందికదా. ఇప్పటినుండే సంబంధాలు వెత[illegible] టేనే అప్పటికొక మంచి సంబంధం కుద[illegible] ముహూర్తాలు కూడా అప్పుడే పెట్టుకో[illegible] కూతురు మనసు నొచ్చుకోకుండా చెప్పింది వా[illegible]

"అమ్మా! నువ్వేమీ అననంటే నాదొక చిన్న [illegible] ఈ పెళ్లీ సంసారమదీ నాకప్పుడే వద్దు" అ[illegible] ఏదో చెప్పాలనుకుంటూనే ఆగి తల్లి ముఖ[illegible] చూసింది సునంద.

"సునందా! వయసొచ్చిన ఆడపిల్ల అలా [illegible] డకూడదు. అసలు నీ మనసులో [illegible] చెప్పు?" చిరుకోపంతో ప్రశ్నించింది వాసంతి.

"నాకు ఉద్యోగం చేయాలని వుంది" అ[illegible] తిని ఆలోచనల్లో పడేసింది సునంద.

తన పెళ్లిచూపులకు ముందు తల్లికీ, త[illegible] విషయంలో వాగ్వివాదం జరిగింది. సంగీతం [illegible] రుగా ఉద్యోగం చేయాలనుకున్న తన [illegible] ఏమాత్రం లక్ష్యపెట్టలేదు తన తల్లి. [illegible] ఇందులో ఆమె తప్పేంలేదు. ఆనాటి కట్టుబా[illegible] అలా వుండేవి.

ఆ కట్టుబాట్లు ఎలా ఉన్నా ఒక వి[illegible] మాత్రం తను అదృష్టవంతురాలు. [illegible] సంబంధాలు తిరుగుముఖం పట్టాక ఒకరోజు [illegible] మండ్రి నుండి వచ్చిన పెళ్లివారికి తను న[illegible] క్షాల పెద్దలకు అంగీకారమై అదే సంవత్[illegible] పెళ్లి కూడా జరిగిపోయింది. దాంతో [illegible] సంసారం, పిల్లల్లోపడి సంగీతం సంగతే [illegible] యింది కొంతకాలం. తరువాత తను [illegible] సంగీతానికి కాస్త సార్థకత లభించినా వా[illegible]

ఆత్మ సంతృప్తితే, ఆశయంతే నలుగురు శిష్యురాళ్ళను చేరదీసి తను నేర్చుకున్న నాలుగు సంగీతం ముక్కలు ఉచితంగా బోధిస్తోందిప్పుడు. ఈ విధంగానైనా తన ఆశయం కొంతమేరకు నెరవేరిందంటే దానికి తన భర్త ఇచ్చిన ప్రోత్సాహం, సహకారమే కారణం. ఇదంతా తన అదృష్టం కాక మరేమిటి?

అయితే ఆనాడు తను తన తల్లిని కోరినట్లే తన కూతురు కూడా ఈనాడు తనను కోరుకొంది. ఆ రోజులు వేరు, ఇప్పటి రోజులు వేరు. దాని కోరికను మొగ్గలోనే త్రుంచేయడం భావ్యంకాదు.

తన భావాలన్నీ తను ఈనాడు తన కూతురులో చూస్తోంది. బహుశా కోరికలు సైతం వారసత్వమేకాబోలు.

''ఏమిటమ్మా! ఇంతలోనే మళ్ళీ ఆలోచనా?'' అని సునంద అడిగేసరికి వాసంతి ఈ లోకంలోకి వచ్చింది.

''సునందా! ఉద్యోగం చేస్తావా? ఇది వరకెన్నడూ ఈ మాట నాక చెప్పలేదేం మరి?''

''ఇంకా నా చదువు పూర్తి అవలేదు కదమ్మా. ఈ సంవత్సరం ఫైనల్ ఎగ్జామ్స్ రాసేసి ఉద్యోగ ప్రయత్నాలు చేస్తాను. అదీ నువ్వు ఒప్పుకుంటేనే?'' అంది సునంద.

''కానీ ఏ ఉద్యోగం చేస్తావు?''

''ఏదైనా మంచి ఉద్యోగం. అంటే పదిమందికీ ఉపయోగకరంగా అనిపించేది.''

''అలాగే. కానీ చిన్న షరతు.''

తల్లివంక ప్రశ్నార్థకంగా చూసింది సునంద.

''నీ పరీక్షా ఫలితాలు వచ్చాక ఒక సంవత్సరం టైమిస్తాను నీకు. ఏ ఉద్యోగ ప్రయత్నాలు చేసినా ఆ ఒక్క సంవత్సరంలోనే చేయాలి. ఉద్యోగం వచ్చినా రాకపోయినా సంవత్సరం పూర్తయిన వెంటనే పెళ్లి చేసుకోవాలి నువ్వు. ఒకవేళ పెళ్లికిముందు నువ్వు అనుకున్న ఉద్యోగం రాకపోతే పెళ్లయ్యాక నీ భర్త సహకారంతో నీ ఉద్యోగ ప్రయత్నాన్ని విజయవంతం చేసుకో'' ఉత్సాహంతో అంతా వివరంగా చెప్పింది వాసంతి.

''అమ్మా! నీ ఆలోచన అద్భుతంగా ఉంది. కానీ రేపు పెళ్లివారు వచ్చేసాక నాన్నగారు ఏమంటారో?'' తన సందేహాన్ని బయటపెట్టింది సునంద.

''రానీయ్! నీకు, నాకు ఈ సంబంధం నచ్చలేదని ఖచ్చితంగా చెప్పేద్దాం.''

దాంతో సునంద తేలిగ్గా ఊపిరి తీసుకుని ''మా బంగారు అమ్మ'' అని చటుక్కున వంగి తన బుగ్గ మీద ముద్దు పెట్టుకుని చిన్నపిల్లలా పరుగుతీసిన సునందను చూసి అదేలాంటి తృప్తితే, అనుభూతితో నిండిపోయింది వాసంతి మనసు.

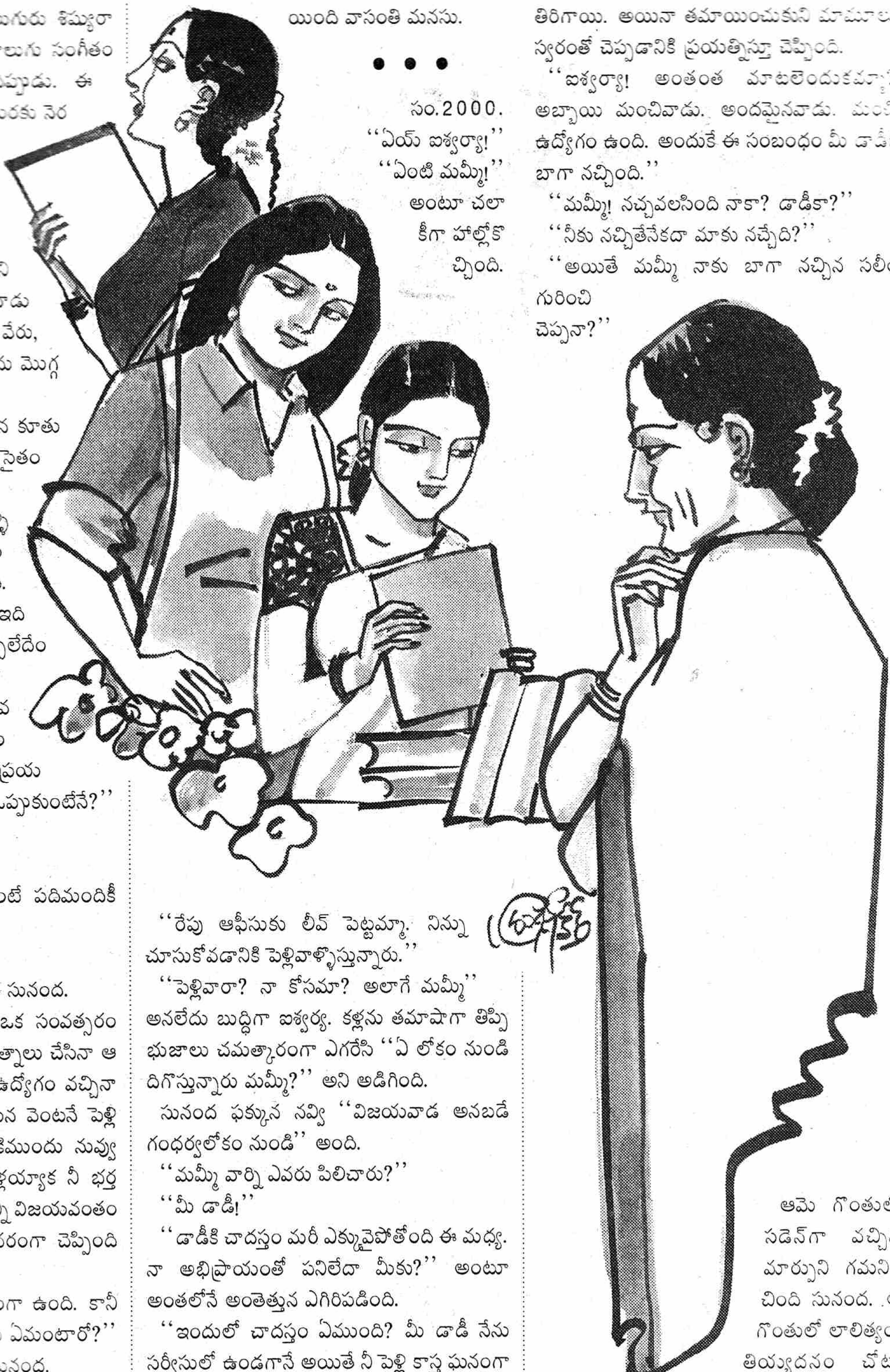

• • •

సం.2000.

''ఏయ్ ఐశ్వర్యా!''

''ఏంటి మమ్మీ!'' అంటూ చలాకీగా హాల్లోకొచ్చింది.

''రేపు ఆఫీసుకు లీవ్ పెట్టమ్మా. నిన్ను చూసుకోవడానికి పెళ్లివాళ్ళొస్తున్నారు.''

''పెళ్లివారా? నా కోసమా? అలాగే మమ్మీ'' అనలేదు బుద్ధిగా ఐశ్వర్య. కళ్లను తమాషాగా తిప్పి భుజాలు చమత్కారంగా ఎగరేసి ''ఏ లోకం నుండి దిగొస్తున్నారు మమ్మీ?'' అని అడిగింది.

సునంద ఫక్కున నవ్వి ''విజయవాడ అనబడే గంధర్వలోకం నుండి'' అంది.

''మమ్మీ వార్ని ఎవరు పిలిచారు?''

''మీ డాడీ!''

''డాడీకి చాదస్తం మరీ ఎక్కువైపోతోంది ఈ మధ్య. నా అభిప్రాయంతో పనిలేదా మీకు?'' అంటూ అంతలోనే అంతెత్తున ఎగిరిపడింది.

''ఇందులో చాదస్తం ఏముంది? మీ డాడీ నేను సర్వీసులో ఉండగానే అయితే నీ పెళ్లి కాస్త ఘనంగా జరుగుతుందని మా ఆలోచన. దాంతో మా ఇద్దరికీ నిశ్చింతగా ఉంటుంది'' అంతేకంటే వివరంగా ఎలా చెప్పాలో తెలియలేదు సునందకి.

''అంటే మమ్మీ నన్ను తొందరగా పరాయిదాన్ని చేసేస్తారా?''

ఐశ్వర్య అలా అడిగేసరికి సునంద కళ్లల్లో నీళ్ళు తిరిగాయి. అయినా తమాయించుకుని మామూలు స్వరంతో చెప్పడానికి ప్రయత్నిస్తూ చెప్పింది.

''ఐశ్వర్యా! అంతంత మాటలెందుకమ్మా? అబ్బాయి మంచివాడు. అందమైనవాడు. మంచి ఉద్యోగం ఉంది. అందుకే ఈ సంబంధం మీ డాడీకి బాగా నచ్చింది.''

''మమ్మీ! నచ్చవలసింది నాకా? డాడీకా?''

''నీకు నచ్చితేనేకదా మాకు నచ్చేది?''

''అయితే మమ్మీ నాకు బాగా నచ్చిన సలీం గురించి చెప్పనా?''

ఆమె గొంతులో సడెన్‌గా వచ్చిన మార్పుని గమనించింది సునంద. ఆ గొంతులో లాలిత్యం, తియ్యదనం చోటు చేసుకున్నాయి.

ఏ విషయం ఎలా చెప్పాలో ఏ స్థాయిలో చెప్పాలో అన్నీ ఇప్పటి పిల్లలకు పుట్టుకతోనే అబ్బుతున్నాయి. అన్నీ వాళ్లే నేర్చుకుంటున్నారు.

చివరకు తల్లిదండ్రుల దగ్గర కూడా లౌక్యాన్ని ప్రదర్శించే ఎత్తుకెదిగిపోతున్నారు. మార్పు సహజమే

రిచా డేట్స్ కావాలి

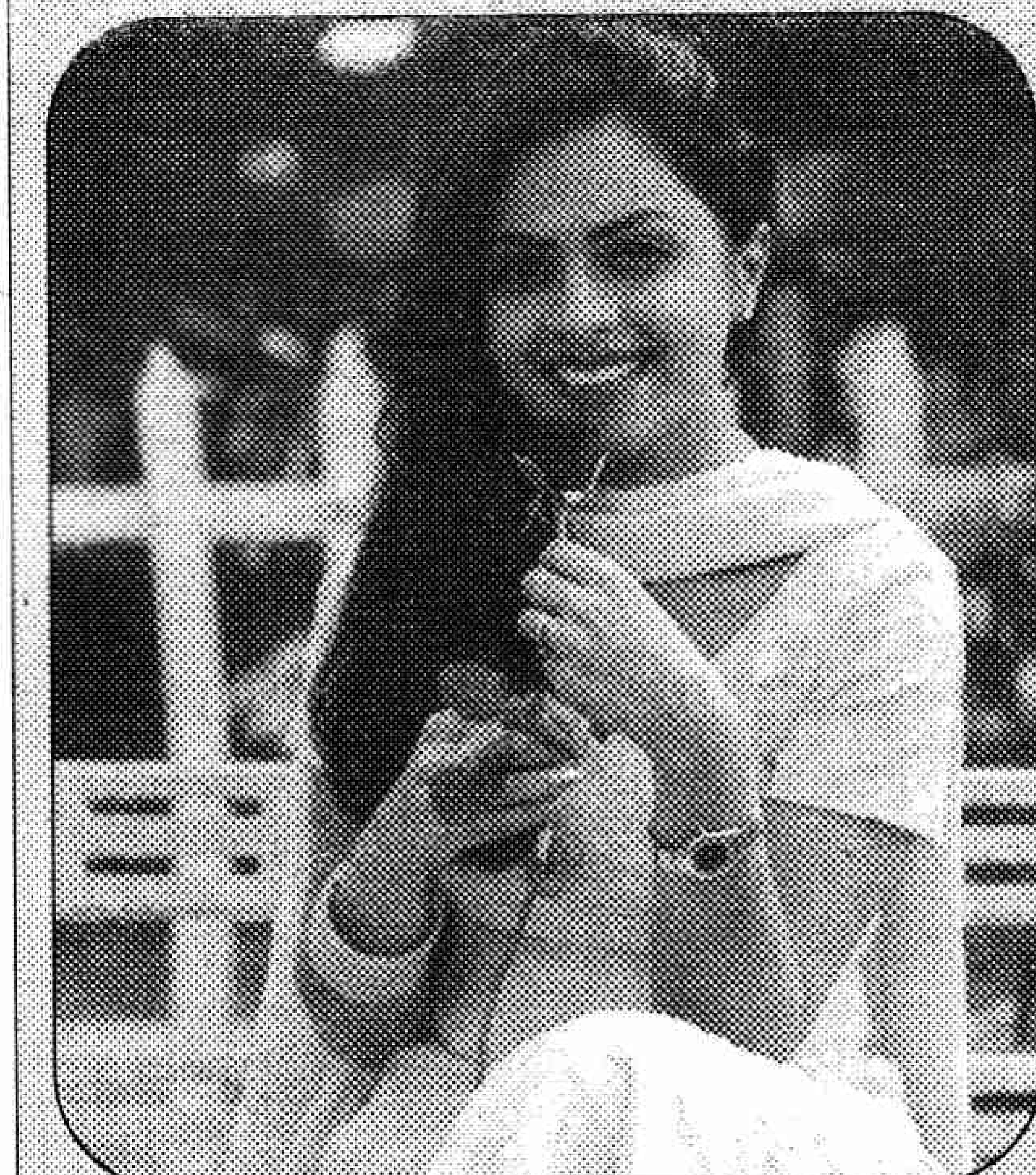

'నువ్వేకావాలి' హీరోయిన్ రిచాని అందరూ 'నువ్వేకావాలి' హీరోయిన్‌గా అని నిర్మాతలూ, దర్శకులూ రిక్వెస్టు చేస్తున్నారు. 'రిచా' డేట్స్ దొరికితే సినిమా నిర్మిస్తానికి రెడీగా వున్న నిర్మాతలు...

★ ఎం.ఎస్.రెడ్డి
★ రామానాయుడు
★ అచ్చిరెడ్డి
★ గ్రంధి బాబ్జీ
★ ఎం.నాగేశ్వరరావు
★ ఎల్.బి.రెడ్డి
★ పద్మాలయా బేనర్
★ ఉషాకిరణ్ యూనిట్
★ తాళ్ళ శ్రీనివాస్
★ సి.భాస్కరరాజు

బాప్‌రేబాప్! ఇక బాలీవుడ్ లిస్ట్ చెప్పనే అక్కర్లేదు. సో, లక్ అంటే అదీ మరి! రిచా! ఆ లెక్కన మూడు, నాలుగు ఏళ్ళ వరకూ సినిమాలే సినిమాలు నీకు.

- విరజ

కానీ బహుశా ఈ మార్పు అంత ఆరోగ్యకరమైనది కాదనుకుంటాను.

''మమ్మీ! అక్కడితో నీ ఆలోచనలకు బ్రేకేసి నేను చెప్పేది పూర్తిగా వింటావా?''

సునంద ఆలోచిస్తూనే వింటానన్నట్లుగా తలూపింది.

''మమ్మీ! సలీం మా కంపెనీలోనే సేల్స్ ఎగ్జిక్యూటివ్‌గా వర్క్ చేస్తున్నాడు. సలీం ఎంత సిన్సియర్‌గా, స్పీడ్‌గా వర్క్ చేస్తాడో తెలుసా మమ్మీ! ఐ లవ్ సలీం. నేనేకాదు మా ఎండీ సార్ కూడా సలీంనెంతో లైక్ చేస్తారు.

మమ్మీ! సలీంకి నేనంటే ఎంత పిచ్చనుకున్నావు? నన్ను చూడగానే అంతవాడూ ఇంతవాడై ''హాయ్ ఐశ్వర్యా!'' అంటూ నా చుట్టూ చేరి ఎన్నెన్నో కబుర్లు చెబుతాడు. ఎంతో నవ్విస్తాడు. నిజంగా మమ్మీ! సలీం చేరువలో వుంటే టైం అసలు తెలియదు. అతను తోడుంటే లైఫ్ ఎంత ఎంజాయ్‌గా ఉంటుందో చెప్పలేను'' అని గలగలా మాట్లాడేసి ఒక క్షణం ఆగి స్థిరంగా చెప్పింది ''నాకు పెళ్లంటూ జరిగితే అది సలీంతోనే!''

సునంద ఆలోచనలో పడింది.

ఐశ్వర్యని తానేనాడూ కూతురులా పెంచలేదు. స్నేహితురాలిగా మసిలింది. ఐశ్వర్య కూడా మొదట్లో తనని తల్లిగా అభిమానించినా యుక్తవయస్సు వచ్చాక స్నేహితురాలికి చెప్పినట్లుగా అన్ని విషయాలు చెప్పేది.

కాలేజీ విషయాలు, లెక్చరర్స్ చమత్కారాలు, కోఎడ్యుకేషన్‌లో మగపిల్లల ఆగడాలు, అల్లర్లు, దానికి అమ్మాయిలెలా స్పందించేది అన్నీ చెప్పేది. ఏదీ దాచేదికాదు. ఉద్యోగం చేస్తున్నప్పటి నుండి ఐశ్వర్య ధోరణి కొంతవరకు మారింది. తన మనసులో భావాలన్నీ చెప్పేదికానీ పెళ్లి మాట ఎత్తితే దాదాపు తిరుగుబాటు చేసేది.

పెళ్లంటే విముఖత అనుకుందేగానీ అసలు కారణం దాని మనసులో ఉన్న సలీం అని అప్పట్లో తనకి తెలియదు.

ఐశ్వర్యది అంత నిక్కచ్చితనం. దేనికీ భయపడదు. ఏ పని చేసినా కాన్ఫిడెంట్‌గా చేస్తుంది. తను చేసేది తప్పనితోస్తే అక్కడితో కట్ చేస్తుంది. తనకి తెలిసి తన కూతురే నాడూ తప్పు చేయలేదు. దాని సెలక్షన్‌లో ఏ లోపంలేదు. ఎటొచ్చీ ఇది జీవిత సమస్య కాబట్టి ఆ అబ్బాయిని ఒకసారి ఇంటికి పిలిపించి మంచీచెడు తెలుసుకుంటే సరి. అబ్బాయి మంచివాడైతే ఇష్టానికి పెళ్లి చేయవచ్చు. మంచివాడు, గుణవంతుడు కాదా ఆ విషయం కూతురుకెలా నచ్చచెప్పి ... దాని మనసునెలా మళ్లించాలో తనకు తెలుసు ... ఆలోచించి భర్తను కూడా దృష్టిలో పెట్టుకుని అప్పుడే ఒక నిర్ణయానికి వచ్చి చెప్పింది.

''ఐశ్వర్యా! ఎల్లుండి ఆదివారం సలీంని మనింటికి లంచ్‌కి ఆహ్వానించు.''

ఐశ్వర్యకు ఆశ్చర్యంతో నోట మాట రాలేదు.

''మమ్మీ! నిజంగానా?'' అని ఎగిరి గంతేసినంత పని చేసింది.

''అక్షరాలా నిజమే!''

''మరి డాడీ సంగతి?''

''మీ డాడీని నేను ఒప్పిస్తానుగానీ నువ్వు చెప్పిన లక్షణాలన్నీ ఆ అబ్బాయిలో ఉంటేనే నేనూ, మీ డాడీ మీ పెళ్లికి అంగీకరిస్తాం. అలాగే ఆ అబ్బాయి తల్లిదండ్రుల్ని ఒప్పించవలసిన బాధ్యత కూడా ఆ అబ్బాయిమీదే పెడుతున్నాను'' అంది సునంద.

''ష్యూర్ మమ్మీ! సలీం వాళ్ళ పేరెంట్స్ కూడా తప్పకుండా మా పెళ్లికి ఒప్పుకుంటారు. ఆ బాధ్యత అంతా సలీమ్ తీసుకుంటాడు. మమ్మీ! ఈ గుడ్ న్యూస్ అర్జంట్‌గా సలీమ్‌కి చెప్పాలి. బై మమ్మీ'' అని టిఫిన్ బాక్స్ పట్టుకుని వడివడిగా సంతోషంతో గంతులేసుకుంటూ వెళ్లిపోతున్న ఐశ్వర్యను చూస్తూ అనుకుంది సునంద–

ఆ రోజుల్లో తమకంత స్వేచ్ఛలేదు. అప్పటి తమ ప్రపంచం చాలా చిన్నది.

కానీ ఇప్పుడు తన కూతురు పెరుగుతున్న ప్రపంచం ఎంతో విశాలమైనది. తన ఆలోచనలతో దాన్ని మరింత విశాలం చేసుకుంటూ ముందుకు సాగిపోతోంది.

తరాలు మారుతున్నాయి. తరతరానికి కొత్త చైతన్యం సంతరించుకుంటోంది.

అలవాట్లు మారుతున్నాయి. ఆలోచనల్లో అంతర్యాలేర్పడుతున్నాయి.

జీవన విధానమే మారింది. కొత్త అభిరుచులు మొగ్గ తొడుగుతున్నాయి.

స్వేచ్ఛా జీవితానికి శ్రీకారం చుట్టి తన జీవితానికి పట్టిన చీకట్లు తొలగించుకుని తానే వెలుగుకి ప్రతిరూపమవుతోంది. తనకే అవరోధాలు, అడ్డంకులు రాకూడదు. వచ్చినా నిలద్రొక్కుకునే మనోధైర్యాన్ని కూడా తానే అలవర్చుకుంటుంది. గర్భస్థ శిశువుగా ఉండగానే అన్ని పరీక్షలు ఎదుర్కొని అవమానాలు సైతం అభినందనలుగా స్వీకరించి స్వేచ్ఛకోసం పోరాడి స్వేచ్ఛను పుట్టుకతోనే హక్కుగా పొందుతోంది.

ఇది కాలమిచ్చిన స్వేచ్ఛకాదు.

స్త్రీ మార్పు కోరుతోంది. కాలాన్ని శాసిస్తోంది.

తాను మేల్కొని కాలాన్ని నిద్రలేపింది స్త్రీ!

★